

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 16 januari 2018 met nummer RvVb/A/1718/0437
in de zaak met rolnummer 1617/RvVb/0197/A

Verzoekende partijen	1. de heer Wim VAN LOO 2. mevrouw Tinneke DE KEERSMAECKER vertegenwoordigd door advocaat Kris LENS met woonplaatskeuze op het kantoor te 2800 Mechelen, Grote Nieuwedijkstraat 417
Verwerende partij	de deputatie van de provincieraad van ANTWERPEN

I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partijen vorderen met een aangetekende brief van 24 november 2016 de vernietiging van de stilzwijgende beslissing van de verwerende partij.

De verwerende partij heeft het administratief beroep van de eerste verzoekende partij tegen de voorwaardelijke beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Heist-op-den-Berg van 26 oktober 2010 stilzwijgend afgewezen, zodat voormelde beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Heist-op-den-Berg van 26 oktober 2010 haar rechtskracht herneemt.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

1.
Met een beschikking van 27 juni 2017 stelt de voorzitter van de Raad vast dat het beroep op het eerste gezicht alleen korte debatten vereist. De behandeling van de zaak is toegewezen aan de eerste kamer.

De verzoekende partijen, noch de verwerende partij hebben nota's met opmerkingen ingediend.

2.
De procespartijen zijn opgeroepen voor de behandeling van de zaak met korte debatten op de zitting van 8 augustus 2017.

Advocaat Sophie DE MAEIJER *loco* advocaat Kris LENS en mevrouw Tinneke DE KEERSMAECKER voeren het woord voor de verzoekende partijen.

De verwerende partij verschijnt, alhoewel behoorlijk opgeroepen, niet op de zitting.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast.

De artikelen 37 en 38 DBRC-decreet, zoals gewijzigd door het decreet van 9 december 2018, zijn van toepassing.

III. FEITEN

1.

De eerste verzoekende partij dient, namens de bvba SIGARO, op 13 augustus 2010 bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Heist-op-den-Berg een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor “het regulariseren van het bouwen van een eengezinswoning met carport/autolift: een ondergrondse constructie, terreinprofiel en draadafsluiting rechterperceelsgrens” op een perceel gelegen te 2223 Heist-op-den-Berg, Langstraat 36A met als kadastrale omschrijving afdeling 7, sectie C, nummer 498D.

Het perceel ligt, volgens de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan ‘Mechelen’, vastgesteld met een koninklijk besluit van 5 augustus 1976, deels in woongebied met landelijk karakter en deels in agrarisch gebied.

Tijdens het openbaar onderzoek, georganiseerd van 25 augustus tot en met 25 september 2010, wordt één bezwaarschrift ingediend.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Heist-op-den-Berg verleent op 26 oktober 2016 aan de eerste verzoekende partij een stedenbouwkundige vergunning, met als voorwaarde dat de niet-vergunde werken, meer bepaald de ophoging in de zijtuinstrook, de elementen van de keermuur, de palen voor de draadafsluiting en de onderkeldering in de voortuin, zo snel mogelijk, en voor de afwerking van de overige werken, moeten worden verwijderd.

Tegen deze beslissing tekent de eerste verzoekende partij op 26 november 2010 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn verslag dit administratief beroep niet in te willigen en voorwaardelijk een stedenbouwkundige vergunning te verlenen.

Na de hoorzitting van 18 juni 2011 verklaart de verwerende partij het administratief beroep op 20 januari 2011 gegrond en verleent, overeenkomstig de ingediende plannen, een stedenbouwkundige vergunning.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Heist-op-den-Berg en de gemeente Heist-op-den-Berg, vertegenwoordigd door haar college van burgemeester en schepenen, vorderen op 15 maart 2011 bij de Raad de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 20 januari 2011. De Raad vernietigt deze beslissing met het arrest van 10 mei 2016 met nummer RvVb/A/1516/1095 en beveelt de verwerende partij binnen een vervaltermijn van vier maanden vanaf de betekening van het arrest een nieuwe beslissing te nemen.

Tegen deze beslissing stelt de tweede verzoekende partij op 24 juni 2016 een cassatieberoep in bij de Raad van State, afdeling bestuursrechtspraak, die dit cassatieberoep op 16 februari 2017 verwerpt met het arrest met nummer 237.387.

2.

De administratieve procedure wordt, na de vernietiging door de Raad van de beslissing van de verwerende partij van 20 januari 2011, hernomen.

De verzoekende partijen vragen op 3 juni 2016 te worden gehoord.

De verwerende partij meldt op 8 juni 2016 de datum van de hoorzitting: 30 augustus 2016.

Op 29 juli 2016 meldt de nieuwe raadsman van de verzoekende partijen zijn tussenkomst en wijst op de bindende vervaltermijnen van de door de Raad opgelegde injunctie.

Het door de tweede verzoekende partij ingesteld cassatieberoep vormt volgens de raadsman geen beletsel om een beslissing te nemen over het administratief beroep.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar deelt met een e-mailbericht van 26 augustus 2016 echter mee dat de verwerende partij de uitspraak over het cassatieberoep van de tweede verzoekende partij zal afwachten en er daarom geen hoorzitting is op 30 augustus 2016.

Met een aangetekende brief van 26 augustus 2016 bezorgt de raadsman van de verzoekende partijen aanvullende nota's aan de verwerende partij en benadrukt de raadsman dat het raadzaam is alleszins de vervaltermijn te eerbiedigen.

Met een e-mailbericht van 29 augustus 2016 deelt de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar nogmaals mee dat de verwerende partij, om proceseconomische overwegingen, voor de herneming van de behandeling van het administratief beroep het arrest van de Raad van State, afdeling bestuursrechtspraak, over het door de tweede tussenkomende partij ingesteld cassatieberoep, wil afwachten.

Met een aangetekende brief van 4 oktober 2016 stellen de verzoekende partijen vast dat de vervaltermijn om een beslissing te nemen verstreken is en verzoeken zij de verwerende partij de beslissing dat het administratief beroep, met toepassing van artikel 4.7.23, §3 VCRO, stilzwijgend afgewezen is, mee te delen.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar deelt op 10 oktober 2016, met verwijzing naar de eerdere (voormelde) berichten, mee dat de verwerende partij het arrest van de Raad van State, afdeling bestuursrechtspraak, zal afwachten vooraleer de behandeling van het administratief beroep te hernemen. Volgens de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar zal er dus geen kennisgeving zijn van de stilzwijgende beslissing van de verwerende partij.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

V. AMBTSHALVE ONDERZOEK IN HET KADER VAN DE VEREENVOUDIGDE PROCEDURE

1.

In de beschikking van 27 juni 2017 heeft de Raad ambtshalve vastgesteld:

“ ...

Met een arrest van 10 mei 2016 met nummer RvVb/A/1516/1095 heeft de Raad de beslissing van de verwerende partij van 20 januari 2011, waarbij aan de aanvrager een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het regulariseren van het bouwen van een woning, het wijzigen van het terreinprofiel en het plaatsen van een draadafsluiting op een perceel gelegen te 2223 Heist-op-den-Berg, Langstraat 36A, met als kadastrale omschrijving afdeling 7, sectie C, nummer 498D, vernietigd (en) aan de verwerende partij een injunctie opgelegd tot het nemen van een nieuwe beslissing binnen een termijn van vier maanden te rekenen vanaf de betekening van voormeld arrest.

Het arrest van de Raad werd met een aangetekende brief van 24 mei 2016 betekend aan de verwerende partij.

De verzoekende partijen stellen in voorliggend verzoekschrift het volgende:

“ ...

Artikel 4.8.2, derde lid VCRO dient dus samengelezen te worden met artikel 4.7.23, §2 VCRO en dient zo begrepen te worden dat Uw Raad kan afwijken van de regeling voorzien in artikel 4.7.23, §2 VCRO, doch enkel wat betreft de duur van de op te leggen (verval)termijn.

Uw Raad mag op grond van artikel 4.8.2, derde lid VCRO afwijken van de voorziene termijn van 75 dagen/105 dagen voorzien in artikel 4.7.23, §2 VCRO maar deze afwijking is, op grond van artikel 4.8.2, derde lid VCRO, enkel van toepassing op de termijn zelf. De overige decretale vereisten in artikel 4.7.23, §2 VCRO, met name de aard van de termijn en de gevolgen bij overschrijding van deze termijn, blijven van toepassing op de beslissing van de verwerende partij na een vernietigingsarrest van Uw Raad.

Bijgevolg staat het vast dat het beroep stilzwijgend werd geweigerd.

...”

Op stilzwijgende vergunningsbeslissingen is het ongeschreven beginsel van behoorlijk bestuur van de materiële motiveringsplicht van toepassing. Dat beginsel vereist dat de beslissing steunt op in rechte en in feite aanvaardbare motieven waarvan het bestaan uit het administratief dossier blijkt.

Noch uit het dossier, noch uit de bestreden beslissing blijkt op welke gronden, in weerwil van hun beroepsargumenten, een stilzwijgende beslissing tot afwijzing van het administratief beroep van de eerste verzoekende partij steunt.

Hieruit volgt dat de verwerende partij bij het nemen van de bestreden beslissing op het eerste gezicht de materiële motiveringsplicht geschonden heeft, zodat deze onwettig is.

Deze onwettigheid kan de Raad er toe brengen de bestreden beslissing te vernietigen, onder meer met het oog op de rechtszekerheid en de duidelijkheid in het rechtsverkeer.

...”

2.

Noch de verzoekende partijen, noch de verwerende partij hebben met een nota op deze ambtshalve vaststellingen gereageerd.

Beoordeling door de Raad

1.

Artikel 59, §1 van het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, bepaalt:

“Na registratie van een verzoekschrift kan de voorzitter van het [bestuursrechts]college of de door hem aangewezen bestuursrechter binnen een ordetermijn van dertig dagen na de datum van registratie van het verzoekschrift ambtshalve onderzoeken of:

1° het beroep doelloos is;

2° het beroep klaarblijkelijk onontvankelijk is;

3° het [bestuursrechts]college klaarblijkelijk onbevoegd is om van het beroep kennis te nemen;

4° het beroep alleen korte debatten vereist.”

Uit deze bepaling volgt de bevoegdheid van de Raad om ambtshalve te onderzoeken of een beroep bij de Raad doelloos of klaarblijkelijk onontvankelijk is, of dat de Raad klaarblijkelijk onbevoegd is, en of het beroep bij de Raad alleen korte debatten vereist.

Een zaak kan met korte debatten worden behandeld wanneer een vernietiging zich opdringt op basis van een middel dat onmiddellijk dermate duidelijk is dat een doorgedreven onderzoek niet nodig is.

2.

Met het arrest van 10 mei 2016 met nummer RvVb/A/1516/1095 vernietigt de Raad de beslissing van de verwerende partij van 20 januari 2011, waarbij aan de eerste verzoekende partij, overeenkomstig het ingediend plan, een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het regulariseren van het bouwen van een woning, het wijzigen van een terreinprofiel en het plaatsen van een draadafsluiting.

De Raad legt de verwerende partij de injunctie op om binnen vier maanden vanaf de dag na de betekening van het arrest een nieuwe beslissing te nemen.

Het arrest is met een aangetekende brief van 24 mei 2016 aan de partijen betekend.

Met een arrest van 17 maart 2015 met nummer 230.559 oordeelt de Raad van State, afdeling bestuursrechtspraak, dat de beslissingstermijnen, die de Raad via een injunctie op basis van het (destijds geldend) artikel 4.8.2 VCRO in zijn arresten oplegt, alleen kunnen afwijken van bepalingen uit artikel 4.7.23, §2 VCRO wat betreft de duur van de op te leggen termijn. De aard en de gevolgen van de overschrijding van deze termijn uit artikel 4.7.23, §2 VCRO blijven gelden.

Dit betekent dat de opgelegde injunctietermijn van vier maanden voor de verwerende partij een vervaltermijn is.

3.

Zoals uit het feitenrelaas blijkt heeft de verwerende partij, binnen de vervalttermijn van vier maanden na de betekening van het arrest van de Raad van 10 mei 2016, geen nieuwe beslissing genomen over het administratief beroep van de eerste verzoekende partij.

Omwille van de bepalingen uit artikel 4.7.23, §2 VCRO wordt het administratief beroep in dat geval geacht stilzwijgend te zijn afgewezen en herneemt de voorwaardelijke beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Heist-op-den-Berg haar rechtskracht.

Door het stilzwijgend afwijzen van het administratief beroep van de eerste verzoekende partij, wijst de verwerende partij ongemotiveerd de beroepsargumenten van de eerste verzoekende partij in de administratieve procedure af, en duidt zij, meer concreet, niet aan op welke gronden en eventuele redenen, die verband houden met een goede ruimtelijke ordening, zoals vermeld in artikel 4.3.1, §1 en 2 VCRO, zij haar stilzwijgende afwijzing van het administratief beroep steunt.

Door het stilzwijgend afwijzen van het administratief beroep van de eerste verzoekende partij, waardoor, omwille van de draagwijdte van de in eerste administratieve aanleg genomen beslissing, tegelijkertijd een slechts voorwaardelijke stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor de gevraagde regularisatie, is er niet alleen een evidente schending van de motiveringsplicht door de verwerende partij, maar ook een kennelijk onredelijke en onzorgvuldige toetsing van de verenigbaarheid van de aanvraag met een goede ruimtelijke ordening.

De ambtshalve vaststelling is dan ook gegrond.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. De Raad vernietigt de stilzwijgende afwijzingsbeslissing van de verwerende partij waardoor het administratief beroep van de eerste verzoekende partij geacht wordt te zijn afgewezen en de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Heist-op-den-Berg van 26 oktober 2010 haar rechtskracht herneemt.
2. De Raad beveelt de verwerende partij binnen vier maanden vanaf de dag na de dag van de betekening van dit arrest een nieuwe beslissing te nemen over het administratief beroep van de eerste verzoekende partij.
3. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 350 euro, ten laste van de verwerende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 16 januari 2018 door de eerste kamer.

De griffier,

De voorzitter van de eerste kamer,

Jonathan VERSLUYS

Eddy STORMS